

PROGRAM

**Izvaninstitucionalni odgoj i obrazovanje
djece i mladih u školskoj godini 2013./2014.**

NOSITELJ

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

PROJEKT

**Program za volontiranje
u terapijama pomoću konja u tri koraka**

NOSITELJ

Krila – terapijsko jahanje

PARTNERI

Udruga Pegaz, Rijeka i Udruga KK Eohippus, Vinkovci

SURADNICI

Veterinarska škola Zagreb, Zdravstveno učilište Zagreb,
Zdravstvena i veterinarska škola dr. Andrije Štampara Vinkovci

facebook

Program za volontiranje u TPK

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA
REPUBLIKE HRVATSKE

KRILA

terapijsko jahanje

UPUTSTVA ZA VOLONTERE U TERAPIJAMA POMOĆU KONJA (Broj 3/3)

Sadržaj

1. UVOD.....	3
2. OPĆE SMJERNICE ZA BORAVAK U ORGANIZACIJI KOJA PROVODI TERAPIJE POMOĆU KONJA	4
3. ODRŽAVANJE IMANJA, VANJSKIH I UNUTARNJIH PROSTORIJA	5
4. MENTOR	7
5. PRIPREME ZA POSTUPAK TERAPIJE POMOĆU KONJA	8
5.1 PRIBOR ZA ČIŠĆENJE	8
5.2 JAHAĆA OPREMA.....	10
5.3 KAKO PRAVILNO VODITI KONJA?.....	11
5.4 SIGURNO VEZIVANJE I PUŠTANJE KONJA S VEZA	12
5.5 ČIŠĆENJE KONJA.....	14
5.6 SEDLANJE KONJA.....	17
5.7 ZAGRIJAVANJE KONJA.....	19
6. TERAPIJA POMOĆU KONJA - ULOGA TERAPIJSKOG TIMA.....	20
6.1 VODIČ KONJA U TPK.....	20
6.2 PRATIOČ KORISNIKU U TPK.....	22
6.3 ASISTENT TERAPEUTU U TPK	23
6.4 NAKON POSTUPKA TERAPIJE POMOĆU KONJA	23
7. DEŽURNI	24
8. TIM ZA KONJE	24
8.1 KONDICIONER	24
8.2 HRANITELJ	25
9. TIM ZA KOORDINACIJU.....	25
9.1 KOORDINATOR.....	25
9.2 ČLAN TIMA ZA KOORDINACIJU VOLONTERA.....	27

1. UVOD

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je 15.srpnja 2013. godine raspisalo natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja djece i mladih u školskoj godini 2013./2014. Temeljni cilj je bio osigurati svima dostupno, kvalitetno, vrijednosno usmjereno, održivo i primjenjivo obrazovanje djece i mladih, kako u sklopu redovitoga obrazovnog sustava, tako i u sklopu izvanastavnih i izvanškolskih aktivnosti. S obzirom na to da se u redovitome odgojno-obrazovnom procesu, ali ni u izvanastavnim i izvanškolskim aktivnostima, ne mogu zadovoljiti mnoge potrebe i interesi djece i mladih za stjecanjem novog znanja, vještina i kompetencija, to se nastoji barem dijelom nadomjestiti izvaninstitucionalnom provedbom projekata udruga.

Udruga Krila-terapijsko jahanje, zajedno s partnerima Udrugom Pegaz iz Rijeke i KK Eohipus iz Vinkovaca i suradnicima, Veterinarskom školom iz Zagreba, Zdravstvenim učilištem iz Zagreba i Zdravstvenom i veterinarskom školom dr. Andrije Štampara iz Vinkovaca aplicirali su i prošli na natječaju s projektom „Program za volontiranje u terapijama pomoću konja u tri koraka“. Svrha projekta je osigurati učinkovit i održiv oblik izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja u području volonterstva za ciljane skupine izradom Programa za edukaciju, obuku, odgoj i obrazovanje volontera u djelatnosti TPK (terapije pomoću konja).

Jedan od rezultata projekta je izrađen Program za edukaciju, obuku, odgoj i obrazovanje volontera koji se sastoji od 3 "koraka":

- Priručnik o volontiranju u TPK (Broj 1/3)
- Sistematizacija volonterskih pozicija u TPK (broj 2/3)
- Uputstva za volontere u TPK (Broj 3/3)

Priručnik o volontiranju definira što je volontiranje po važećem Zakon o volonterstvu Republike Hrvatske, osnove o terapijama pomoću konja i volonterском radu u terapijama pomoću konja.

Sistematizacija volonterskih pozicija u TPK sadrži nazive volonterskih pozicija i kriterije za dobivanje volonterskih pozicija.

Uputstva za volontere u TPK detaljno objašnjavaju svaki segment volonterskog rada u terapijama pomoću konja i u korelaciji je sa Sistematizacijom volonterskih pozicija u TPK.

2. OPĆE SMJERNICE ZA BORAVAK U ORGANIZACIJI KOJA PROVODI TERAPIJE POMOĆU KONJA

ODJEĆA I OBUĆA

- Nosite zatvorene cipele kako bi spriječili ozljede stopala. Poželjno je imati čvrstu obuću (npr. gojzerice, martensice...).
- Osim ako je jako vruće, potrebno je nositi duge hlače.
- Izbjegavajte lepršavu odjeću i nakit jer oni mogu smetati pri radu s konjima i uzrokovati ozljede.
- Nosite šušir ili sunčane naočale kako bi zaštitili svoje oči.

OSTALO

- Korištenje mobilnih telefona dok ste uključeni u rad nije dozvoljeno.
- U krugu posjeda polako upravljate vozilom. Ograničenje brzine je 20 km/h.
- Konzumiranje alkohola ili opojnih droga nije dozvoljeno, niti je dozvoljeno doći u alkoholiziranom stanju ili pod utjecajem droga.
- Nije dozvoljeno dovođenje kućnih ljubimaca.

3. ODRŽAVANJE IMANJA, VANJSKIH I UNUTARNJIH PROSTORIJA

ČIŠĆENJE BOKSEVA-bokseve je potrebno čistiti svaki dan zbog zdravstvenih i higijenskih razloga. Izbacuju se fecesi i dio stelje natopljen mokraćom.

Za stelju se najčešće koriste hoblovina, slama ili piljevina. Potrebno je nakon čišćenja boksa dodati količinu stelje koja je izbačena iz boksa. Konjima treba biti dostupna čista voda tokom cijelog boravka u boksu. Ako boks nema pojilice, potrebno je vodu iz kante mijenjati jednom dnevno.

ČIŠĆENJE ISPUSTA-ispuste je potrebno čistiti svaki dan kao i bokseve zbog zdravstvenih i higijenskih razloga (zbog smanjivanja broja ličinki muha i unutarnjih parazita u konjima). Potrebno je očistiti i tlo od mogućih opasnosti za ozljedu konja-žice, stakla, čepova,... Unutar ograde ispusta treba se nalaziti dostupna svježa voda u redovito čišćenim posudama.

U centru za terapije pomoću konja potrebno je održavati i ostale prostorije (sedlarnik, garderobu, wc,...) kao i imanje (košnja trave, postavljane ograda i/ili pašnjaka, održavanje nadstrešnica,...) . Prilikom rukovanja alatima i stojevima službena osoba organizacije zadužena je za obuku volontera za rukovanje istim kao i za nadzor.

4. MENTOR

Mentor:

- volonter koji vodi volonterske treninge
- volonter s većom volonterskom pozicijom koji obučava volontera na nižoj volonterskoj poziciji

➤ Volonterski trening

Mentor praktično obučava volontere za pratnju korisniku u terapiji, za asistenta terapeuta i za vodiča konja u terapiji.

Održava se minimalno dva puta tjedno.

Volonter koji je dobio volontersku poziciju 2 upućuje se u volonterski trening.

Aktivnosti volonterskog treninga:

1. Učenje i pokazivanje opreme za čišćenje i jahanje konja
2. Vođenje konja na relaciji boks-ispust-vez
3. Privezivanje konja za vez
4. Učenje kretanja volontera u prostoru oko konja
5. Čišćenje konja
6. Opremanje konja s opremom za jahanje
7. Ulazak u rampu/pojahivanje/sjahivanje
8. Vođenje opremljenog konja u manježu/na livadi/terenu bez korisnika u hodu i kasu
9. Raspremanje konja i puštanje
10. Pospremanje i njega opreme (obavezno učiti volontere kako se uzde pravilno peru i odlažu)

NAPOMENA: volonteri ne uče uzdati konje! To rade terapeuti zbog velike mogućnosti ozlijede usta konja.

5. PRIPREME ZA POSTUPAK TERAPIJE POMOĆU KONJA

Volonterski termin počine 30 minuta prije termina korisnika.

• Presvučete se u radnu odjeću 	• Dogovarate s terapeutom plan aktivnosti
• Pripremate opremu i materijal predviđen za određenu aktivnost ClipartOf.com/4388	• Pripremate konja za terapiju © Rosie-Peter Acclaim Images.com 0512-4401-0002-0502

5.1 PRIBOR ZA ČIŠĆENJE

Pribor za čišćenje drži se u kutijama. Svaki konj ima svoj pribor za čišćenje, pohranjen u zasebnoj kutiji. Nakon korištenja pribora, pribor se vrati u pripadajuću kutiju.

GUMENA ČETKA služi skidanju blata i prašine. Najbolje je koristiti ju kružnim pokretima. Njome se ne čisti po glavi i nogama.

PLASTIČNI JEŽ najlakše skida otpalu dlaku. To je malo mekša četka i smiju se čistiti noge i glava po obrazima ako je jako blatna ali ne uz stisak kao na ostatku tijela, samo nježnim četkanjem. Ježevima se čisti u polukružnim pokretima.

MEKA ČETKA služi otklanjanju preostale prašine. Smije se koristiti po nogama i glavi.

TVRDA ČETKA je dobra za skidanje prašine s konja. Ako hoćemo konju dobro iščetkati rep i grivu, prvo koristimo tvrdnu četku, a zatim češalj. Tvrdom četkom se ne smije čistiti po glavi i nogama jer je tamo koža tanka i ima malo potkožnog tkiva.

ČEŠAGIJA (moderna verzija) je metalna četka koja služi za odstranjivanje tvrdog blata, skidanje stare dlake kod linjanja i za čišćenje drugih četka. **NIKADA** se ne smije koristiti na glavi ili nogama.

RUČNIK kupi ostatak prašine. Ako nemate meku četku pri ruci on je može zamjeniti.

ČEŠALJ služi za raščešljavanje grive i repa. Češljati se ne bi smjelo ako se griva i rep prije toga ne pošpricaju sa specijalnim sprejem zato što konju dlaka u repu jako sporo raste, a nepažljivim češljanjem možemo je previše uništiti.

Slamu i piljevinu iz repa je najlakše izvaditi prstima.

SPUŽVA služi da bi se konju očistile nosnice i oči, te za čišćenje genitalija. Zato bi trebalo imati dvije spužve kod kojih je bitno da ih se ne miješa.

RAJSER služi za čišćenje kopita i jako je važno čistiti kopita jer može doći do gnojenja ili ako zapne kamenčić konj može šepati. Kopito se čisti od žabice prema vrhu kopita.

ŠVIC skida vodu nakon kupanja konja da se brže osuši.

5.2 JAHAĆA OPREMA

podsedlica

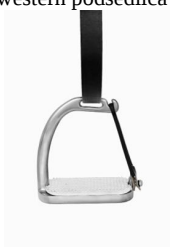
western podsedlica

western sedlo

Englesko sedlo

sigurnosne uzengije

lonža

jahaća kaciga

sigurnosni prsluk

kolan

uzda

Korbač

lonžirni bič

5.3 KAKO PRAVILNO VODITI KONJA?

STAVLJANJE ULARA

- Vodič se nalazi s lijeve (ili desne strane ako mijenja stranu) strane konja, između njegove glave i ramena.
- Povodac se drži u desnoj ruci na udaljenosti 10-20 cm od mjesta kopčanja za ular, ovisno o veličini konja (pripazite da povodac od kopče do mjesta držanja nije stalno napet).
- Ostatak povodca se drži preklapljeno u lijevoj ruci.
- Pazite da vam se povodac ne vuče po zemlji jer bi se mogli o njega spotaknuti ili postoji mogućnost da konj na njega stane.
- Nikada ne motajte povodac oko ruke.
- Ne prebacujte povodac preko ramena jer bi se mogao zapetljati i dovesti do gušenja.
- Vodič hoda paralelno uz konja, a to znači da se koraci vodiča i konja ne sijeku, ne udaljavaju i ne približavaju.
- Vodič hoda tako da može vidjeti glavu (oči i uši) konja kako bi ocijenio je li konj opušten, napet itd...ali nikada ne smije zaostati iza ramena konja niti ići ispred njega!
- Važno je gledati ispred sebe, biti svjestan što se okolo događa (kao kad se vozi bicikl ili auto), a ne gledati u pod.
- Vodič treba hodati opušteno, ali ne pospano i povlačiti svoje noge po tlu, treba disati ravnomjerno i održavati tempo hoda.
- Ramena vodiča su kao ručke na biciklu-kada se mijenja smjer, trebaju se okrenuti na tu stranu.
- Upute konju se daju govorom tijela i glasom. Ruke ne smiju sprečavati konja u pokretu (osim naravno u slučaju obuzdavanja konja) ili na bilo koji način smetati konju u kretanju. Ruka kojom vodimo konja je ispod konjskog vrata i spremna je za davanje komandi.
- Vodič mora uvijek znati svoju putanju i smjer kretanja, te na vrijeme uputiti konja u promjene smjera ili brzine kretanja, imajući u vidu veličinu konjskog tijela i vrijeme reakcije.
- Vodič mora imati svijest o svom tijelu i načinu kretanja, jer time direktno utječe na kretanje konja.
- Konj ocjenjuje vodičev stav, znanje i svrhu njihove interakcije.
- Osjećaji vodiča imaju utjecaj na konja.

5.4 SIGURNO VEZIVANJE I PUŠTANJE KONJA S VEZA

Dovesti konja iz ispusta/štale i zavezati za sigurnosnu alku. Koristiti brzoodvezujući čvor kako bi u slučaju da se konj uspaničari, jednim potezom mogli odvezati konja da se ne povrijedi. Duljina od čvora do ulara treba biti oko pola metra. Ne smije biti puno dulja jer bi se konj mogao zaplesti prednjim nogama u povodac, a niti puno kraća jer bi ga mogla uhvatiti panika. Nikada ne vezati konja za žvalu ili uzdu jer može doći do povrede usta konja.

Brzoodvezujući čvor:

Presavinemo povodac.

Presavinuti dio povoca
provučemo kroz sigurnosnu alku.

Ostatak slobodnog povodca provučemo jednom ne napravimo novu omču.

Kada dodemo pred kraj povoca, provučemo povodac u potpunost. Dovoljno je napraviti tri čvora.

S ostatkom povoca ponovimo prethodni korak dijelom kroz prethodno provučeni dio povoca (ne provući do kraja).

Optimalna udaljenost od čvora do ulara.

ODVEZIVANJE ČVORA

1. Izvučemo kraj povoca koji smo provukli kroz zadnju omču.
2. Brzopotezno povučemo kraj povoca pazeći pritom da ne udarimo konja.
3. Ukoliko ste čvor pravilno zavezali, povlačenjem bi se sve omče trebale razvezati.
4. Pravilno primite povodac i vodite konja na željeno mjesto.

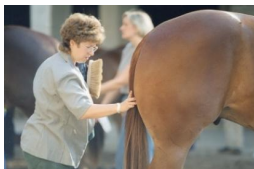
5.5 ČIŠĆENJE KONJA

Konja se čisti :

- od najgrublje četke prema najmekšoj
- od vrata prema sapima u smjeru rasta dlake
- Očistiti treba svaki dio konjskog tijela, noge (često najviše nakupina prljavštine ima na zglobovima zbog lijeganja i dizanja), trbuh, između prednjih nogu i ispod repa
- Najbitnije je dobro očistiti mjesta na koje dolazi oprema kako ne bi nastali žuljevi ili rane.
- Važno je da kad čistite konja četku dovoljno stisnete jer nekim konjima smeta kada ih se lagano četka. Isto tako ćete pokupiti više prljavštine ako jače pritisnete.

Radi Vaše sigurnosti, pri čišćenju NIKADA nemojte:

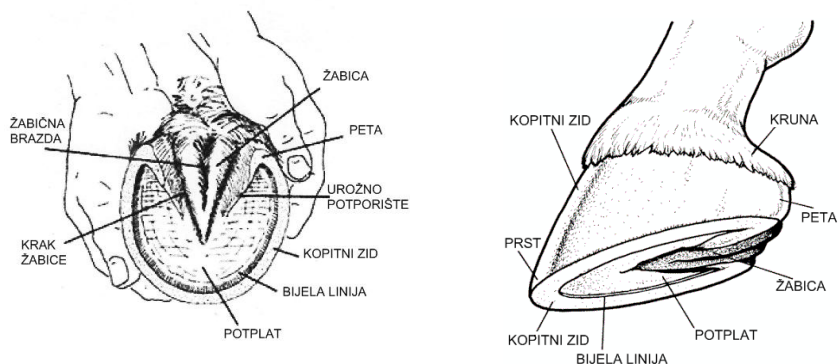
1. stajati iza konja – konj je životinja koja reagira instinktivno. Uplašiti li se, postoji mogućnost da se ritne stražnjim nogama i nenamjerno vas ozlijedi.

2. čučati i klečati uz konja – iz tog položaja teže je primjereno odreagirati i na vrijeme se odmaknuti od konja u slučaju opasnosti od ozljede.

ČIŠĆENJE KOPITA:

Nakon što ste očistili tijelo konja, obavezno očistite kopita.

Kopita čine glavni stup tijela konja i stoga je iznimno važno održavati njihovu pravilnu higijenu. Tijekom hoda konja, u kopito (u žabici i bijeloj liniji) nakupljaju se različita strana tijela (blato, trnje, kamenčići) koji mogu oštetiti mekani dio kopita ili uzrokovati nastanak infekcija. Pojavom infekcija žabica može početi truliti i izazvati šepavost konja.

Podizanje prednjih nogu:

Rukom prelazimo preko ramena konja.

Dalje niz unutrašnju stranu noge.

Zaustavimo se iznad kopita (putište).

Podignemo nogu držeći je za kopito.

Pravilno držanje kopita i rajsera.

Nakon što smo očistili kopito, nogu lagano pustimo, ne bacimo je da padne.

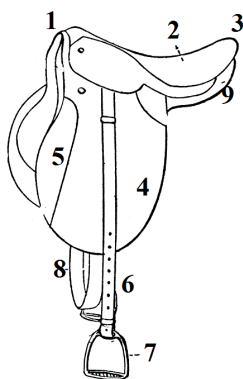
5.6 SEDLANJE KONJA

Sedlarnik je prostor u koji odlažemo sedla, uzde, podsedlice i ostalu opremu za konje. Dobro organiziran sedlarnik olakšava snalaženje u tom prostoru. Važno je da sva oprema bude na svom mjestu, uredno složena i označena.

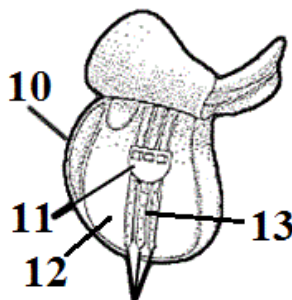
Nakon što ste očistili konja, slijedi sedlanje.

- Konj mora biti dobro očišćen prije sedlanja.
- Posebnu pažnju treba obratiti na dio gdje dolazi kolan.
- Nečistoća i zgužvana dlaka mogu našuljati konja i iritirati ga tijekom terapije.

DIJELOVI SEDLA

1. PREDNJI UNKAŠ
2. SJEDIŠTE
3. STRAŽNJI UNKAŠ
4. LIST SEDLA
5. KIFLA
6. STREMENSKI REMEN
7. UZENGIJA (STREMEN)
8. KOLAN
9. JASTUCI

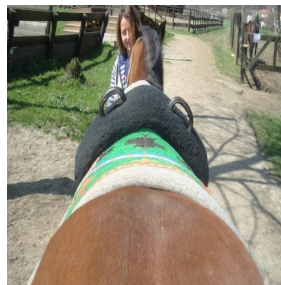
10. KIFLE ZA KOLJENO
11. ZAŠTITNI LIST ZA POTEGE
12. DONJI LIST SEDLA
13. POTEGE KOLANA

Prije stavljanja sedla, na leđa konja se stavlja podsedlica.

Neki korisnici će zbog specifičnosti teškoća jahati samo na podsedlici i držati se za kolan s ručkom.

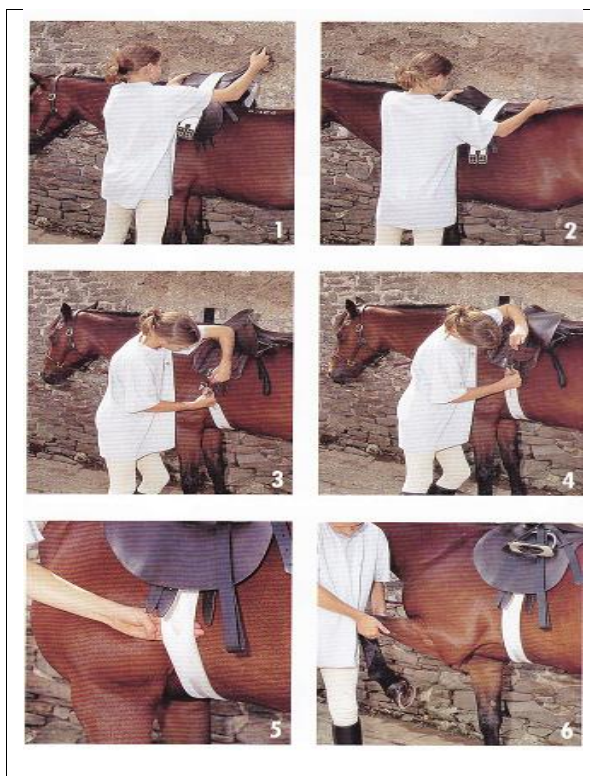
Podsedlica

Kolan s ručkom

NAKON ŠTO STE STAVILI PODSEDLICU, KONJA SEDLAJTE SLJEDEĆIM REDOSLIJEDOM :

1. Sedlo stavlja se s lijeve strane konja.
Lijevom rukom držite prednji, a desnom stražnji unkaš i spustite sedlo na leđa konja, sasvim naprijed na greben.
2. Sedlo lagano povucite natrag, u pravilan položaj.
Prijeđite na drugu stranu i spustite kolan, provjerite da su podsedlica i kolan izravnati s desne strane.
3. Vratite se na lijevu stranu konja i pričvrstite kolan tek toliko da sedlo ne padne.
4. Kopče treba izravnati, a ispod učvršćenog kolana mora ostati mjesto za vašu ruku .
Dok pričvršćujete kolan stanite tik uz rame konja.
5. Pazite da kolan nije uvijen te da je podsedlica namještena dovoljno visoko.
Nemojte previše stegnuti kolan.
6. Stremene ostavite na sedlu. Istegnite prednje noge konja prema naprijed kako bi uklonili neugodne nabore kože ispod kolana.
7. Nakon zagrijavanja konja u šetnju, terapeut provjerava kolan, dodatno ga zateže prije pojahivanja i stavlja uzde.

5.7 ZAGRIJAVANJE KONJA

- Nakon što je konj očišćen i osedlan, kreće zagrijavanje (10 minuta) koje je izuzetno važno kako bi se konja ispravno pripremilo za terapiju, kako fizički tako i psihički.
- Za vrijeme zagrijavanja vodič i konj uspostavljaju osnovnu komunikaciju te je još moguće poboljšati poslušnost konja.
- Vodič za vrijeme zagrijavanja treba provesti konja aktivnim hodom na jednu i na drugu stranu u manježu, nekoliko puta napraviti stoj i krenuti hodom, pri čemu prvenstveno treba upotrijebiti glasovne komande.
- Ukoliko ga konj ne sluša na zadovoljavajućem nivou, lakše je bez korisnika konja korigirati na način da ga se jače potakne na aktivan hod uz pomoć zamaha povoca.
- Osim podsjećanja na poslušnost, zagrijavanje služi za aktivaciju mišića konja kao i bolje podmazivanje zglobova, što sve dovodi do toga da je konj spremniji nositi težinu korisnika i pri tome aktivno hodati.
- Osim trenutnog učinka, kvalitetnim zagrijavanjem se dugoročno čuvaju mišići leđa konja koji su osnova za terapijski učinak jahanja.

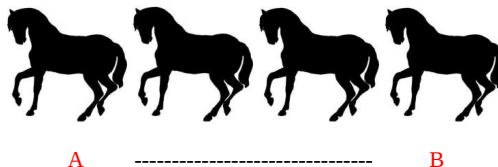
6. TERAPIJA POMOĆU KONJA - ULOGA TERAPIJSKOG TIMA

6.1 VODIČ KONJA U TPK

Zadaća vodiča konja je imati kontrolu nad konjem (vođenje, zaustavljanje i kretanje). Korisnik ima vodiča koji mu vodi konja zato što nije u mogućnosti samostalno i potpuno kontrolirati konja.

Cilj je dopustiti korisniku da bude samostalan na konju što je više moguće.

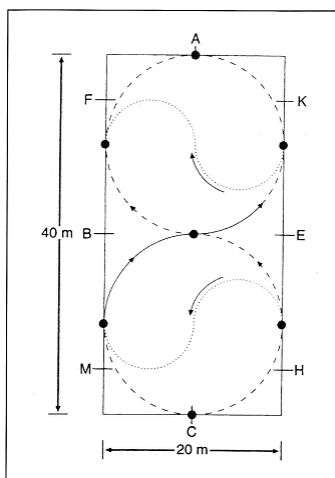
- Vrata manježa moraju biti zatvorena kad su konji u njemu.
- Kad korisnik poahuje konja s rampe, dovedite konja pred rampu, stanite ispred konja i hodajte unatrag kroz hodnik rampe vodeći konja što bliže rampi. Ostanite stajati ispred konja i držite ga mirnim koliko god je to moguće tijekom pojahivanja.
- Kad vodite konja, hodajte između njegove glave i ramena, ne ispred konja.
- Uvijek hodajte s unutarnje strane manježa (ona koja je najbliža centru manježa) i ne dopustite konju da se previše približi ogradi.
- Konji u manježu bi uvijek trebali biti udaljeni najmanje dvije konjske dužine jedan od drugog, bez obzira na kreću li se ili stoje na mjestu.

- Kad prolazite pokraj drugog konja, činite to s unutarnje strane (strane najbliža centru manježa) i najmanje 4 m udaljeni od konja kraj kojeg prolazite.
- Ne radite oštra skretanja s konjem.
- Dopustite korisniku da inicira svako pokretanje konja ukoliko je moguće.
- Omogućite korisniku dovoljno vremena za davanje komande.
- Kad konj treba stajati duže vrijeme vodič treba stati ispred njega. Povodac držite složen u jednoj ruci i s obje ruke lagano držite ular ili uzdu kako bi spriječili konja da krene naprijed.
- Ukoliko je korisnik savladao kas i tokom terapije je vaš zadatak natjerati konja kasom to možete učiniti tako da nježno trznete povodcem i sami krenete u lagani kas uz konja. Za vrijeme kasa ostanite u istom položaju uz konja kao i za vrijeme hoda.
- Terapeut određuje kojim tipom hoda će se konj kretati (hod, kas, galop)..
- Nikada naglo ne povlačite uzde ili povodac kako bi zaustavili konja. Činite to polako i lagano.
- Nikada ne udarajte konja. Ukoliko je konj neposlušan, obavijestite terapeuta.
- Ukoliko korisnik padne, vodič konja je odgovoran samo za konja. Umirite konja i udaljite ga od korisnika koji je pao. Ostanite uz konja. Terapeut će se pobrinuti za korisnika koji je pao.
- Sjajivanje uz asistenciju uvijek izvodi terapeut.

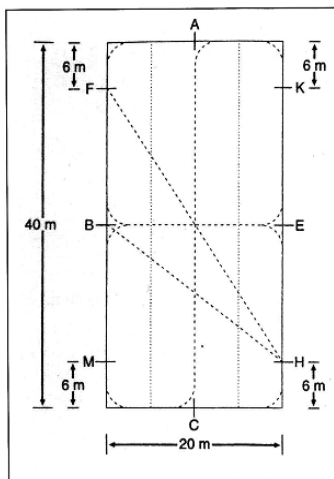
➤ MANJEŠKE RADNJE (osnovne)

KRUGOVI

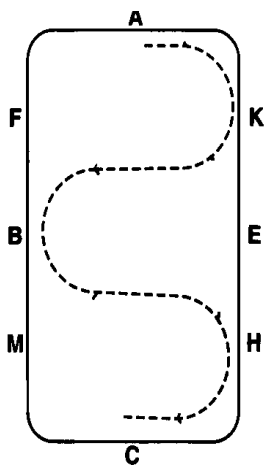

Mali krug – 10 metara
Veliki krug – 20 metara

DIJAGONALE

SERPENTINE

6.2 PRATIOC KORISNIKU U TPK

Odgovornost pratioca korisnika:

- sigurnost korisnika (pažnja na korisniku, a ne na konju)
- pomoć oko pripreme terapijskog sata rekvizitima (igračke, loptice, čunjići,...)
- pomoć korisniku oko dolaska do rampe ili prilikom ulaska u manjež
- pomoć pri pojhivanju
- pridržavanje korisnika prilikom terapije
- pomoć terapeutu pri dodavanju rekvizita i radu s njima
- pomoć pri sjahivanju
- pomoć pri vraćanju rekvizita u ostavu

Kako hodati uz korisnika:

1. Pratioc hoda pokraj noge korisnika, pomaže jahaču pri održavanju ravnoteže ukoliko je to potrebno. Terapeut će vas uputiti ukoliko je potrebno pridržavati korisnika.
 - a) Ruka preko noge: ovaj način podrške omogućava korisniku da samostalno kontrolira svoj trup. Ruku koja je bliže sedlu položite preko bedra korisnika i prihvatite prednji dio sedla. U slučaju da korisnik počne kliziti malo jači pritisak rukom zadržati će korisnika na mjestu.
 - b) „Štaka“ podrška: ovim načinom pridržavamo korisnike koji ne mogu samostalno kontrolirati trup. Rukom koja je bliža konju pridržavamo korisnika na način da lakat stavimo na sedlo, a šakom pridržavamo korisnika ispod pazuha.
 - c) „Zglob“ podrška: ovaj način podrške omogućava korisniku da koristi sve mišiće i samostalno održava ravnotežu na konju. Rukom koja je najbliža konju lagano obuhvatite nožni zglob korisnika. U slučaju da korisnik klizne, lagano ga držeći za zglob vratite u početni položaj. Ukoliko korisnik izgubi ravnotežu prema naprijed, laganim pomicanjem noge prema naprijed vratit ćete mu ravnotežu. Isto vrijedi i za slučaj ako korisnik izgubi ravnotežu prema unatrag - povlačimo nogu u drugom smjeru.

2. Ukoliko se dogodi da vam se ruka umori obavijestite o tome terapeuta. On će reći vodiču da zaustavi konja, a pratioca s druge strane zamoliti da zamijenite strane. Drugi pratioc pridržava korisnika dok vi dodete na drugu stranu. Tada vi držite korisnika dok drugi pratioc ne dođe na vašu stranu. Kada ste oboje spremni, terapeut obaviještava vodiča da konj može krenuti hodom.
3. Ukoliko vodič s konjem krene u kas, pratioci korisnika moraju pratiti ritam konjskog kretanja stojeći uz korisnika. Ukoliko pružate podršku koristeći poziciju „ruka preko noge“ čvrsto se držite za prednji dio sedla.
4. Ukoliko korisnik počne padati pokušajte ga vratiti natrag u sedlo i javite vodiču da zaustavi konja.
5. Ostale odgovornosti pratioca korisnika uključuju poticanje korisnika da usmjeri pažnju na terapeuta, pomaže korisniku da slijedi upute, asistiranje u igrama,...

6.3 ASISTENT TERAPEUTU U TPK

Asistent terapeuta je osoba formalnog obrazovanja vezanog za rad s djecom s teškoćama u razvoju ili osobama s invaliditetom (npr. rehabilitator, fizioterapeut, logoped, radni terapeut,...).

Asistent mora proći obuku za pratnju korisniku da bi se znao pravilo kretati i ponašati u jahalištu.

Pomaže terapeuta u radu uključujući specifična znanja potrebna za rad s djetetom s određenom teškoćom i time dijete usvaja nova znanja i vještine.

6.4 NAKON POSTUPKA TERAPIJE POMOĆU KONJA

Prije nego konj izađe iz manježa, terapeut mu skida uzdu.
Vodič vraća konja na vez.

Odgovornosti vodiča:

- Izvodi konja iz manježa na vez
- Skida sedlo i ostalu opremu
- Očisti područje na konju koje je bilo pod sedlom.
- Očisti kopita.
- Odvesti konja u ispušt odnosno u boks, prema uputi terapeuta. Nakon uvođenja konja u boks, skine se ular i zatvore vrata boksa te se ular i povodac objese na označeno mjesto.
- Vraća opremu u sedlarnik.
- Opere žvalu u kupaonici ili u kanti s vodom. Uzde se vješaju ispod natpisa sa imenom konja u sedlarniku. Pazite da je uzda obješena ispravno (na tjemenu dijelu) i da su uzde nezapetljane.

Odgovornosti pratioca:

- Nakon sjahivanja, odvodi korisnika do mjesta gdje će odložiti svoju kacigu.
- Otpрати korisnika roditeljima ili odgovornoj osobi.
- Pomogne pri spremanju rekvizita.

7. DEŽURNI

Dežurni volonteri dežuraju vikendom, praznicima i blagdanima, a službeno osoblje nadzire njihov rad telefonski i/ili dolaskom u organizaciju. Ime dežurne službene osobe se nalazi na popisu volontera dežurnih taj dan i volonteri se obraćaju njoj ako dođe do situacija van sistema (ozljeda konja, nastala štete na imanju, neplanirane posjete pojedinaca,...)

Termini dežurstva su :

7.00– 9.00 volonter hranitelj
9.00 – 13.00 2 volontera dežurna
13.00 – 17.00 2 volontera dežurna
17.00 – 20.00 2 volontera hranitelja

Raspored rada u dežurstvima nalazi se na oglasnoj ploči i svi dežurni volonteri su ga se dužni pridržavati (izvođenje konja, hranjenje konja, održavanje imanja, unutarnjih i vanjskih prostora,...)

8. TIM ZA KONJE

8.1 KONDICIONER

Kondicioneri pomažu u održavanju fizičke kondicije konja koji sudjeluju u programu. Kondicioniranje se sastoji od jahanja u manježu i na terenu, a uključuje i rad sa tla na lonži. Volonter kondicioner mora imati osnovna znanja o jahanju i sposobnost upravljanja konjem u svim situacijama. Radnu kondiciju konja određuje službena osoba u organizaciji zadužena za konje, a volonteri kondicioneri kondicioniraju konja po datom režimu.

8.2 HRANITELJ

Kvalitetna prehrana i dobro raspoređeni termini hranjenja su izuzetno bitni za terapijske konje i time se bavi stručna osoba u organizaciji zadužena za prehranu konja.

Volonter hranitelj mora znati osnove o prehrani konja i raditi u skladu s uputama napisanim na ploči za hranjenje (količine hrane i termini u kojima se hrana daje.)

Zadužen je i za čistoću posuda iz kojih konj jede i pije.

Pomoćni hranitelj pomaže hranitelju u radu slijedeći njegova uputstva.

Nije dozvoljeno hraniti konje van termina hranjenja i s hranom koja nije navedena za taj termin i odgovornost za to snosi hranitelj.

9. TIM ZA KOORDINACIJU

Poslovi Tima za koordinaciju:

1. regrutacija volontera
2. organiziranje i koordinacija svih poslova volontera
3. nadzor rada volontera
4. vođenje dokumentacije vezane za volonterski rad
5. rad na promociji i priznavanju volonterskog rada
6. evaluacija volonterskog rada i volonterskog programa

9.1 KOORDINATOR

Volonteri su često osjetljivi na društvene probleme i privlače ih priče i situacije u kojima mogu pomoći ljudima, te im je potrebno da osjete kako je njihova pomoć dobrodošla. Kako bi ovo postigla, organizacija mora imati barem jednu osposobljenu osobu zaduženu da spoji i uskladi dvije strane iste medalje: ljude koji žele volontirati s potrebama organizacije.

Koordinator volontera većinu vremena predstavlja uzor volonterima i stoga mora imati kvalitetan sustav vrijednosti.

Snažne interpersonalne i vještine vođenja nužne su za koordinatora volontera – koji mora regrutirati, zadržavati i usmjeravati volontere kako bi zajedno postigli postavljene ciljeve.

Vođenje je povezano s vještinama i osobnošću vođe – zasnovano je jednako na urođenim kvalitetama i naučenim vještinama.

Način na koji koordinator volontera implementira “umjetnost” aktivnog slušanja, mentorstva, javnog dijaloga, evaluacije i refleksije od iznimne je važnosti za vođenje tima. Ovdje navodimo neke osnovne principe vođenja u volonterstvu (prema Richard Cummins, *Leadership for Volunteers*):

1. Volonteri znaju što organizacija i tim predstavljaju. Volonteri se uključuju u rad organizacije zbog njene misije, stoga ciljevi i vrijednosti moraju biti jasno izneseni volonterima.

2. Volonteri znaju svoju ulogu. Zaposlenicima se obično predstavljaju očekivanja od njihovog posla i, premda volonteri imaju drugačije motive, i njima su potrebne specifične smjernice za obavljanje posla. Dobar voditelj zna dobro objasniti uloge, što je pak volonterima vrlo važno!

3. Volonteri znaju gdje dobiti potrebne informacije. Volonteri moraju razumjeti kako različiti dijelovi projekta funkcioniraju zajedno i gdje se obratiti za savjet u vezi s njihovim radom. Slobodan protok informacija je važan. Mehanizmi nadgledanja moraju biti uspostavljeni i objašnjeni svim volonterima!

4. Volonteri daju i primaju povratnu informaciju. Pružanje povratne informacije volonterima je važno, omogućava im učenje i unaprijeđivanje svog posla. Dobar vođa volontera također im pruža prilike za davanje povratne informacije vezano za njihov posao, organizaciju i razvoj novih ideja. Ovo omogućava rast i pokazuje da je njihov doprinos cijenjen!

5. Volonteri su motivirani i njihove su zasluge prepoznate. Motivacija volontera je ili unutarnja – rade nešto zbog same aktivnosti ili njenog uzroka, vanjska – rade nešto zbog očekivane koristi (iskustvo, certifikati, itd.), ili kombinacija oboje. U oba slučaja, dobar vođa volontera zna kako identificirati opće i pojedinačne čimbenike motivacije kod svojih volontera i kako ih iskoristiti da ih održi motiviranim! Kontinuirana motivacija kroz kreativne metode održava volontere i tim motiviranim i ujedinjenim.

Ovdje navodimo neke metode koje mogu doprinijeti uspjehu voditelja volontera i njihovih organizacija:

- Aktivno slušanje. Potičite volontere da govore i slušajte ih. Upoznajte njihove osobnosti, motivacije, vrijednosti i težite približavanju vrijednosti organizacije i pojedinca. Potičite volontere da govore o organizaciji i što očekuju od iskustva volontiranja..
- Mentorstvo. Podržavajte i vodite volontere u učenju i djeljenju. Pokušajte povezati njihove vještine sa potrebama organizacije. Saznajte kakvu podršku trebaju, imaju li plan osobnog i profesionalnog razvoja i što bi voljeli naučiti. Pomozite volonterima da zavladaju svojim planovima i aktivnostima.
- Otvoreni dijalog. Potičite otvorene rasprave o temama koje se tiču tima. Usmjeravajte interakciju volontera, potičite povratne informacije i slobodan protok informacija.

- Evaluacija i refleksija. Potičite volontere na refleksiju o svom poslu, evaluirajte njihovu izvedbu i uklopite učenja u njihov trenutni rad. Evaluirajte izvedbu svojih volontera, nudite povratnu informaciju i prepoznajte posebne zasluge.

9.2 ČLAN TIMA ZA KOORDINACIJU VOLONTERA

Član Tima mora biti upoznat sa svim segmentima volonterskog rada unutar organizacije, pravilima i zakonima.

Koordinatoru u Timu pomaže član Tima za koordinaciju (najčešće su to administrativni i operativni poslovi).

